C O P I E
Judecătoria Cahul sediul Central
Judecător Buşuleac Mihail *Dosarul nr. 2-22068806-05-2ac-19082022*

D E C I Z I E
În numele Legii

01 noiembrie 2023 mun. Cahul

Colegiul judiciar al Curţii de Apel Cahul
Avînd în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată, judecător: ***Galina Vavrin***
Judecătorii: ***Vitalie Movilă şi Ion Dănăilă***
Grefier: ***Tatiana Ghenciu***
Cu participarea:
Avocaţilor: ***Vanțevici Ion și Ignat Dumitran***

A examinat în ședință publică *apelul* declarat de pârâtul S.R.L. „VĂLEȘCANU” împotriva *hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 06 iulie 2022,* pronunțată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de către ***S.R.L. „LIFESTAR-COM”*** împotriva ***S.R.L. „VĂLEȘCANU”*** cu privire la *încasarea datoriei.*

C O N S T A T Ă *:*

În fapt:

1. La data de 17 mai 2022 *S.R.L. „LIFESTAR-COM” prin intermediul avocatului Vanţevici Ion* a depus la Judecătoria Cahul, sediul Central cerere de chemare în judecată către *S.R.L. „VĂLEȘCANU”* (f.d. 3-4) prin care a solicitat:

Să fie obligat pârâtul S.R.L. „VĂLEȘCANU” să achite în beneficiul reclamantului S.R.L. „LIFESTAR-COM” datoria contractuală în mărime de 18 285 lei şi penalitatea în mărime de 123 972,30 lei pentru 678 zile de întârziere;

Să fie încasate de la pârâtul S.R.L. „VĂLEȘCANU” în beneficiul reclamantului S.R.L. „LIFESTAR-COM” cheltuielile judiciare formate din achitarea taxei de stat în mărime de 4 673,65 lei şi pentru acordarea asistenţei juridice în mărime de 4 500 lei.

În motivarea acțiunii s-a invocat că, la data de 08 octombrie 2019 a fost încheiat *contractul de vânzare-cumpărare* nr. 5 între S.R.L. „LIFESTAR-COM” în calitate de vânzător și S.R.L. „VĂLEȘCANU” în calitate de cumpărător. Potrivit pct. 1.1. din contract, vânzătorul oferă materialele de construcție, conform cererii

cumpărătorului, iar cumpărătorul primește și o achită în termenii stabiliți de prezentul contract.

Indică că, părțile au convenit prin pct. 2.3. din contract că achitările mărfii se efectuează prin transferul bancar a mijloacelor bănești din contul de deconectare a vânzătorului, timp de 30 de zile calendaristice din momentul recepționării mărfii, sau în numerar conform contului de plată.

Menționează că, prin pct. 2.4. din contract părțile au convenit că, pentru nerespectarea condițiilor de plată stipulate în contract, cumpărătorului i se calculează o penalitate în mărime de 1% de la suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere a achitării mărfii. Totodată, plata penalității nu-l exonerează pe cumpărător de executarea obligației de achitare a prețului mărfii.

Explică că, la data de 09 octombrie 2019, debitorul S.R.L. „VĂLEȘCANU" a comandat de la creditorul S.R.L. „LIFESTAR-COM" cherestea tivita, armatura 14, ciment m 550, bordura presată 100*20*8, OSB 8 mm, OSB 12 mm, țeavă profil 50*50*2.

Pentru comanda efectuată, creditorul S.R.L. „LIFESTAR-COM" a emis la data de 09 octombrie 2019 factura fiscală seria IM 1133277 la suma de 18 285 lei.

Susține că, debitorul S.R.L. „VĂLEȘCANU" nu a achitat factura până în prezent.

La data de 16 septembrie 2021, creditorul S.R.L. „LIFESTAR-COM" a expediat în adresa debitorului S.R.L. „VĂLEȘCANU" și în adresa administratorului Tonciu Ilie câte o somație prin care a adus la cunoștință că urmează să achite datoria de 18 285 lei, penalitatea în mărime de 123 972,30 pentru 678 zile de întârziere, în termen de 15 zile calendaristice de la primirea prezentei somații.

Relevă că, somațiile au fost recepționate la data de 21 septembrie 2021, însă până în prezent, după nenumărate discuții între administratorii părților, debitorul S.R.L. „VĂLEȘCANU" refuză să achite datoria și penalitatea.

Susține că, vânzătorul S.R.L. „LIFESTAR-COM" și-a îndeplinit obligația de predare a bunurilor comandate de către cumpărătorul S.R.L., „VĂLEȘCANU" însă ultimul nu și-a îndeplinit obligația de achitare a prețului.

Notează că, pentru acordarea asistenței juridice pe marginea acestei acțiuni a fost încheiat contractul de asistență juridică cu cabinetul avocatului „Vanțevici Ion" în urma căruia a achitat onorariul pentru prestarea serviciilor de asistență juridică în valoare de 4 500 lei.

Poziția instanței de fond:

2. Prin Hotărârea Judecătoriei Cahul *sediul Central* din 06 iulie 2022 (f.d. 23; 27-30):

S-a admis acțiunea la cererea de chemare în judecată înaintată de „LIFESTAR-COM" S.R.L. către „VĂLEŞCANU" S.R.L. privind încasarea datoriei.

S-a încasat de la „VĂLEŞCANU” S.R.L. în beneficiul „LIFESTAR-COM” S.R.L.: - datorie în cuantum de 18 285 lei,;

- 123 972,30 lei cu titlu de penalitate,;

- 4 500 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică şi ;

-4 673,65 lei cu titlu de taxa de stat,

în total 151430,95 lei..

Solicitarea și argumentele apelanților:

3.1. La data de 03 august 2022 *pârâtul S.R.L. „VĂLEŞCANU”* a depus *apel (nemotivat)* (f.d.26) împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 06 iulie 2022, prin care a solicitat:

Admiterea apelului şi casarea hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 06 iulie 2022 privind încasarea datoriei din contul S.R.L. „VĂLEŞCANU” în beneficiul S.R.L. „LIFESTAR-COM” în sumă totală de 151430,95 lei.

În motivarea apelului s-a invocat că, cererea de apel motivată va fi prezentată, după ce vor face cunoștință cu hotărârea motivată a instanței de fond.

3.2. Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 23 august 2022 (f.d. 38-39), *nu s-a dat curs cererii de apel* depuse de S.R.L. „VĂLEȘCANU” și s-a stabilit termen de 20 zile, pentru prezentarea apelului motivat.

3.3. La data de 06 septembrie 2022 *pârâtul S.R.L. „VĂLEȘCANU”,* a depus cerere de apel motivată (f.d. 42-44), prin care a solicitat:

Admiterea apelului.

Modificarea hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 06 iulie 2022 privind încasarea datoriei din contul S.R.L. „VĂLEȘCANU” în beneficiul S.R.L. „LIFESTAR-COM” prin excluderea penalităților încasate în sumă de 123972,30 lei.

În motivarea apelului s-a invocat că, hotărârea primei instanțe este neîntemeiată, ilegală și pasibilă de a fi casată, din următoarele motive.

În apel se susține că, cauza a fost examinată în lipsa sa, el nu a recepționat somațiile și citațiile menționate în hotărâre - semnăturile de pe avizele poștale nu sunt semnate de către el și nimeni nu i-a transmis scrisorile. Prin aceasta se explică faptul că nu a participat la ședințele de judecată. Prin urinare, nu a avut posibilitate de prezenta argumentele și probele în susținerea poziției sale. Despre litigiu a aflat din hotărârea emisă de Judecătoria Cahul, sediul Central (Cahul), la 06 iulie 2022, după ce a recepționat dispozitivul hotărârii.

În conformitate cu art. 388 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, încălcarea sau aplicarea eronată a normelor dc drept procedural”, „*hotărârea primei instanțe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă (...) cauza a fost judecată de instanță în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată*”.

Menționează că, sumele încasate sunt exagerate. Susține că în perioada anilor 2019-2021 în țară a fost pandemia COVID-19 care i-a afectat grav activitatea, deoarece mulți lucrători erau bolnavi sau se aflau în carantină. În anul 2020 a avut loc și o secetă gravă. Restricțiile impuse de situația excepțională în legătură cu pandemia și seceta au perturbat activitatea întreprinderii, venitul întreprinderii a scăzut brusc din motive ce nu depind de ei.

Aceasta se confirmă pin actul de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitățile naturale, întocmit de către Primăria s. Giurgiulești, raionul Cahul la data de 23 iulie 2020.

Astfel, obligația nu a putut fi executată din motive ce nu au depins de ei. Aceste circumstanțe nu au fost examinate și apreciate de către instanță la emiterea hotărârii. În acest context, la cazurile de imposibilitate a executării obligațiilor, Codul civil prevede următoarele.

Potrivit art. 820 Cod civil „efectul imposibilității efectuării unor prestații în cazul în care alegerea aparține debitorului" stabilește: „(1) Debitorul care are dreptul de a alege prestația, în cazul în care una din prestații nu poale fi executată, trebuie să execute prestația rămasă. 2) Dacă, în aceleași împrejurări, executarea ambelor prestații devine imposibilă, iar imposibilitatea executării fiecăreia se datorează vinovăției debitorului, acesta este ținut să despăgubească creditorul până la concurența valorii prestației care a rămas ultima.".

Art. 821 din Codul civil prevede că: „*(1) Creditorul care are dreptul de a alege prestaţia trebuie, în cazul în care executarea uneia dintre prestaţii devine imposibilă, să accepte executarea prestaţiei rămase, cu excepţia cazului când imposibilitatea executării se datorează vinovăţiei debitorului. (2) În cazul în care imposibilitatea executării prestaţiei se datorează vinovăţiei debitorului, creditorul are dreptul să ceară fie executarea în natură a prestaţiei rămase, fie repararea prejudiciului adus prin neexecutarea prestaţiei a cărei executare a devenit imposibilă. (3) Dacă executarea ambelor prestaţii devine imposibilă, iar imposibilitatea se datorează vinovăției debitorului, creditorul poate cere repararea prejudiciului adus prin neexecutarea unei prestaţii sau alteia*.".

Aceste prevederi ale codului civil nu au fost aplicate.

Potrivit art. 387 lit. a) din Codul de procedură civilă prevede că, „se consideră că normele de drept material sânt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: ... a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.".

Articolul 386 prevede că „*(1) Hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanța de apel dacă: a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; ... d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat*.".

În legătură cu cele expuse, solicită modificarea hotărârii prin excluderea penalităților încasate de 123 972,30 lei ca fiind neîntemeiate și exagerate.

3.4. La data de 07 noiembrie 2023 reprezentantul reclamantului S.R.L. „LIFESTAR-COM", avocatul Vanțevici Ion a prezentat *referința* (f.d. 52-53) la cererea de apel, prin care a solicitat:

Să fie respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de apel depusă de S.R.L. „VĂLEȘCANU" împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 06 iulie 2022.

Să fie menținută fără modificări hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 06 iulie 2022.

În argumentarea referinței, intimatul a menționat că, în susținerea cererii formulate apelantul invocă că administratorul nu a recepționat somațiile și citațiile menționate în hotărâre, semnăturile de pe avizele poștale nu-i aparțin și că nimeni nu i-a transmis scrisorile, motiv din care nu ar fi știut despre derularea procesului în cauză, astfel fiind lipsit de dreptul de a prezenta argumente și probe în susținerea poziției sale, tot odată indică că a recepționat dispozitivul hotărârii, consideră aceste argumente drept unele pur declarative, or potrivit art. 105 alin, (5) Cod procedură civilă: (...) citația sau înștiințarea adresată unei organizații se înmânează persoanei. (5) se înmânează în același mod unui alt angajat, considerându-se recepționată de organizație (...).

Totodată menționează că apelantul în susținerea apelului formulat insistă asupra ideii că la judecarea cauzei instanța nu a ținut cont de situația pandemică și de faptul că în anul 2020 a fost secetă. Consideră apelantul că speței deduse judecății sunt aplicabile dispozițiile art. 820 și 821 care reglementează materia imposibilității și efectuării prestației.

În acest context obiectează că intimatul nu a reținut că, potrivit 947 alin. (1) Cod civil: „*clauza penală este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că, debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate)"*, iar potrivit alin. (5) „*Debitorul nu este obligat să plătească penalitate în cazul în care neexecutarea obligației este justificată*.".

Deci în condițiile în care apelantul consideră că neexecutarea obligației de a achita datoria a fost justificată el era obligat să notifice acest fapt creditorului, adică S.R.L. „Lifestar-Com" , or potrivit normei imperative a art. 904 alin. (5) Cod civil: „*Debitorul are obligația de a asigura ca creditorul să primească o notificare despre impediment și efectele lui asupra capacității de a executa, într-un termen rezonabil după ce debitorul a cunoscut sau trebuia să cunoască aceste circumstanțe. Creditorul are dreptul la despăgubiri pentru orice prejudiciu rezultat din neprimirea respectivei notificări*".

De altfel, după cum indică apelantul, în perioada anilor 2019 - 2021 în țară a fost perioadă pandemică, iar contractul de vânzare-cumpărare a fost încheiat la 08.10.2019, potrivit art. 904 alin. (2) Cod civil: în cazul în care obligația a apărut dintr-un contract sau alt act juridic, neexecutarea nu este justificată dacă debitorul ar putut în mod rezonabil să ia în considerare impedimentul la data încheierii.

În cele din urmă, prin prisma dreptului material care guvernează speța, incontestabil se atestă că instanța de fond a examinat cauza sub toate aspectele, a respectat normele procesual civile, a aplicat legea care trebuia aplicată și a adoptat o hotărâre legală și întemeiată, iar cererea de apel formulată de către apelant prezintă o simplă nemulțumire față de soluția adoptată de instanța de fond, fapt care este insuficient pentru a răsturna o hotărâre legală.

Termenul de declarare a apelului:

4. Potrivit art. 362 Cod de procedură civilă, *„termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.”*

Potrivit art. 362[1] alin. (1) Cod de procedură civilă *„în cadrul procesului în care se judecă apelul depus de apelant, intimatul este în drept, după expirarea termenului de apel, să depună apel în scris, inclusiv în formă electronică prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Apelul incident se depune nu mai târziu de data depunerii referinței la cererea de apel.*”

Din actele cauzei se constată că, hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost pronunțată pe data de 06 iulie 2022, cu participarea reprezentantului S.R.L. „LIFESTAR-COM”, avocatul Vanțevici Ion și în lipsa pârâtului S.R.L. „VĂLEȘCANU”.

Cerere de apel, a fost depusă de pârâtul S.R.L. „VĂLEȘCANU” la data de 03 august 2022.

Astfel, Colegiul judiciar constată că cererea de apel declarată de către pârâtul S.R.L. „VĂLEȘCANU” a fost depusă în termenul prevăzut de legislația în vigoare.

Procedura de citare a părților a fost legal executată.

5. În ședința de judecată în instanța de apel, *reprezentantul apelantului* S.R.L. „VĂLEȘCANU”*, avocatul Ignat Dumitran,* a susținut apelul declarat pe motive de fapt și de drept invocate, solicitând admiterea acestuia, consideră că totuși urmează să fie încasată o sumă și anume să fie micșorată penalitatea, în mărimea în care o stabilește legislația.

Reprezentantul intimatului S.R.L. „LIFESTAR-COM”, avocatul Vanțevici Ion în ședința instanței de apel a pledat pentru respingerea apelului declarat de S.R.L. „VĂLEȘCANU” ca neîntemeiat și menținerea hotărârii instanței de fond.

Cauza a fost examinată în lipsa reprezentantului apelantului S.R.L. „VĂLEȘCANU” Tonciu Ilie, care a fost legal citat, interesele acestuia fiind reprezentate de avocatul Ignat Dumitran.

În conformitate cu art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă „*neprezentarea în ședința de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanților acestora, precum și a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data și ora ședinței, nu împiedică judecarea apelului.*”

Fiind în prezența datelor cu privire la citarea legală a reprezentantului apelantului S.R.L. „VĂLEȘCANU” Tonciu Ilie, Colegiul judiciar a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

Aprecierea instanței de apel:

6.Audiind participanții la proces, examinând materialele cauzei, Colegiul judiciar consideră necesar de a admite apelul declarat de pârâtul S.R.L. „VĂLEȘCANU”, cu modificarea hotărârii primei instanțe, în partea încasării cuantumului penalității și a cheltuielilor de judecată legate de achitarea taxei de stat, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 385 lit. b) Cod de procedură civilă „*instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept: să admită apelul și să modifice hotărârea primei instanțe.*”

În conformitate cu art. 373 alin. (1), (2), (5) Cod de procedură civilă „*(1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.*

(2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

Conform art. 386 alin. (1), lit. a) Cod de procedură civilă „*hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin.*”

Potrivit materialelor cauzei cu certitudine s-a stabilit că, între S.R.L. „LIFESTAR-COM” și S.R.L. „VĂLEȘCANU” au existat relații contractuale, așa cum la data de 08 octombrie 2019 S.R.L. „LIFESTAR-COM” în persoana directorului Tabuncic Gheorghe și S.R.L. „VĂLEȘCANU” în persoana administratorului Tonciu Ilie, au încheiat Contractul de vînzare-cumpărare nr.5, prin care, vânzătorul oferă materiale de construcție (marfă) conform cererii cumpărătorului, iar cumpărătorul primește și o achită în termenii stabiliți. Prin prezentul contract părțile au convenit asupra: obiectului contractului, nomenclatura, prețul și condițiile de plată, durata contractului./f.d.6/

Potrivit facturii fiscale seria IM 1133277 din 09 octombrie 2019 rezultă că S.R.L. „LIFESTAR-COM” S.R.L. a predat marfa, iar S.R.L. „VĂLEȘCANU” a

primit marfa la suma totală de 18 285 lei./f.d.8/, însă obligația de plată de către S.R.L. „VĂLEȘCANU” a costului mărfii nu a fost efectuată.

Prin cererea prealabilă din 16 septembrie 2021, S.R.L.„LIFESTAR-COM” în persoana directorului Tabuncic Gheorghe a încercat să soluționeze litigiul pe cale amiabilă fiind oferit un termen de 15 zile, însă a fost lăsată fără soluționare de către S.R.L. „VĂLEȘCANU” fiind respectat și dreptul la informare, motive din care la data de 17 mai 2022 S.R.L.„LIFESTAR-COM” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată prin care a solicitat încasarea datoriei, a penalităților și a cheltuielilor de judecată.

Instanța de fond examinând cauza a admis integral acțiunea formulată de S.R.L. „LIFESTAR-COM”.

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 06 iulie 2022, Colegiul judiciar reține că, instanța de fond corect a ajuns la concluzia că s-a demonstrat faptul neonorării de către S.R.L. „VĂLEȘCANU” a obligației de plată a sumei atestând o datorie față de reclamantul S.R.L.„LIFESTAR-COM” în mărime de 18 285 lei, însă cuantumul penalității încasate este disproporționat de mare în raport cu suma datoriei.

În acest sens, Colegiul judiciar reține următoarele.

Conform art. 130 alin. (1), (2), (3) Cod de procedură civilă „*instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

Potrivit art.776 din Codul civil, *obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.*

În conformitate cu art.858 din Codul civil, *temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii, aceasta urmând a fi executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit. Efectul general al obligaţiei este de a da creditorului dreptul de a obţine de la debitor îndeplinirea exactă a prestaţiei la care s-a obligat.*

Potrivit prevederilor art. 901 alin. (1) lit. a) din Codul civil, *Atunci cînd, fără justificare, debitorul nu îşi execută obligaţia, creditorul poate, în condiţiile legii şi, după caz, ale contractului, la alegerea sa să ceară executarea silită a obligaţiei*.

Având în vedere normele sus enunțate, Colegiul judiciar reține că, în cadrul ședinței instanței de fond cu certitudine s-a demonstrat faptul neonorării obligației contractuale asumate de pârâtul S.R.L. „VĂLEȘCANU” de achitare a mărfii livrate de reclamantul S.R.L.„LIFESTAR-COM” și întemeiat a ajuns la concluzia de a admite pretenția reclamantului privind încasarea din contul pârâtului S.R.L. „VĂLEȘCANU” în beneficiul S.R.L. „LIFESTAR-COM” a datoriei în cuantum de 18285 lei.

Mai mult ca atât, lecturând contractul de vânzare cumpărare nr. 5 din 08 octombrie 2019 încheiat între S.R.L. „LIFESTAR-COM” și S.R.L. „VĂLEȘCANU”, Colegiul judiciar reține că, potrivit pct. 2.4. din contract părțile au convenit că, pentru nerespectarea condițiilor de plată stipulate în contract, cumpărătorului i se calculează o penalitate în mărime de 1% de la suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere a achitării mărfii. Totodată, plata penalității nu-l exonerează pe cumpărător de executarea obligației de achitare a prețului mărfii.

Efectuând calculul, reclamantul a solicitat încasarea penalității pentru 678 de zile de întârziere în mărime de 123 972,30 lei, iar instanța de fond a admis integral și această pretenție.

În ceea ce privește clauza contractuală invocată de reclamatul S.R.L. „LIFESTAR-COM” privitor la încasarea și a penalității de întârziere, Colegiul judiciar reține că, potrivit art. 952 Cod civil, „*Penalitatea stabilită de lege nu poate fi exclusă şi nici micşorată anticipat prin acordul părţilor*”.

Conform art. 953 din Codul civil, „*(1) În cazuri excepţionale, luîndu-se în considerare toate împrejurările, instanţa de judecată poate dispune, la cererea debitorului, reducerea penalităţii disproporţionat de mari. La reducerea penalităţii, trebuie să se ţină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci şi de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului. (2) Nu se admite reducerea penalităţii în cazul în care aceasta a fost stinsă prin executare benevolă. (3) Nu se admite reducerea penalităţii pentru întîrzierea executării obligaţiei pecuniare în cazul în care rata penalităţii este egală sau mai mică decît rata legală aplicabilă conform art.942. (4) Orice clauză care derogă de la dispoziţiile prezentului articol în detrimentul debitorului este lovită de nulitate absolută*”.

Având în vedere prevederile sus enunțate, Colegiul judiciar reține că, la materialele cauzei a fost anexat *Actele de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamităţile naturale* întocmit de către Comisia Situații Excepționale pentru anul 2019-2022 prin care s-a stabilit că l-a S.R.L. „VĂLEȘCANU” ca rezultat al calamităților naturale cauzate de secetă și îngheț de primăvară din anul 2020 au fost cauzate daune în proporție de 100 %, fiind compromisă producția agricolă investită.

Mai mult ca atât, apelantul S.R.L. „VĂLEȘCANU” în ședința instanței de fond a solicitat micșorarea cuantumului penalității de întârziere până la suma de 12 388,09 lei, calcul efectuat în temeiul art. 942 alin. (2) din Codul civil.

Luând în considerație circumstanțele în cauză, Colegiul judiciar poate dispune, la cererea debitorului, reducerea penalității care consideră că este una disproporționat de mare, așa cum suma datoriei constituie 18 285 lei, iar penalitatea de întârziere invocată de către reclamant constituie 123 972,30 lei care este o sumă exagerat de mare.

Respectiv cerința reclamantului S.R.L. „LIFESTAR-COM” privind încasarea din contul S.R.L. „VĂLEȘCANU” a penalității în sumă de 123972,30 lei calculată conform pct.2.4 din contractul nr. 5 din 08 octombrie 2019 este una exagerat de mare, motive din care urmează a fi admis apelul depus de S.R.L. „VĂLEŞCANU” și micșorată penalitatea de întârziere de la 123 972,30 lei până la suma de 12 388,09 (douăsprezece mii trei sute optzeci și opt lei, 09 bani) lei.

Mai mult ca atât, apelantul S.R.L. „VĂLEȘCANU” este de acord la plata unei penalități de întârziere așa cum prevede legislația, însă nu în cuantumul solicitat de reclamant.

În conformitate cu art.94 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.*”

La depunerea acțiunii în instanța de judecată, S.R.L. „LIFESTAR-COM”, conform Ordinului de plată nr. 235 din 30 noiembrie 2021, a suportat cheltuieli pentru taxa de stat în sumă de 4 673,65 lei (f.d. 15).

Potrivit prevederilor art. 83 Cod de procedură civilă, *Taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar. În acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat*.

Reclamantul S.R.L. „LIFESTAR-COM” prin cererea de chemare în judecată a solicitat și încasarea cheltuielilor de judecată suportate pentru achitarea taxei de stat.

Instanța de fond prin hotărârea din 06 iulie 2022 a admis integral și pretenția reclamantului cu privire la recuperarea din contul pârâtului și a cheltuielilor suportate pentru plata taxei de stat la depunerea acțiunii.

Având în vedere că suma penalității de întârziere care urmează a fi încasată de la S.R.L. „VĂLEȘCANU” în beneficiul S.R.L. „LIFESTAR-COM” a fost micșorată și ținând cont de prevederile art. 94 Cod de procedură civilă, Colegiul judiciar reține că, cheltuitele suportate de reclamantul S.R.L. „LIFESTAR-COM” pentru plata taxei de stat la depunerea acțiunii urmează a fi încasate proporțional părții din acțiune admise, astfel, cheltuielile de judecată pentru achitarea taxei de stat urmează a fi micșorate de la 4 673,65 lei până la suma de 951 lei.

În ceea ce privește cheltuielile de judecată suportate de reclamantul S.R.L. „LIFESTAR-COM” pentru asistență juridică, Colegiul judiciar reține următoarele.

Potrivit ari. 63 al. (1) şi (2) din Legea nr. 1260/ 2002 cu privire la avocatură, *munca avocatului este remunerată din contul onorariilor primite de la persoanele fizice şi juridice iar mărimea onorariului se stabileşte prin acordul părţilor şi nu poate fi schimbată de autorităţile publice sau de instanţa de judecată.*

Conform art. 96 alin.(1), (1^1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentantă în judecată de un avocat.

Astfel, Colegiul judiciar reține că, instanța de fond corect a încasat de la S.R.L. „VĂLEȘCANU" în beneficiul S.R.L. „LIFESTAR-COM", suma cheltuielilor de judecată pentru asistență în mărime de 4500 lei, care este o sumă proporțională, legală și întemeiată. Așa cum, conform art.90 lit. i) Cod de procedură civilă, *din cheltuielile de judecare a pricinii fac parte cheltuielile de asistență juridică.* Mai mult ca atât, achitarea de către S.R.L. „VĂLEȘCANU" a serviciilor pentru asistența juridică se confirmă prin ordinul de plată nr. 234 din 30 noiembrie 2021 (f.d. 13).

Având în vedere aspectele enunțate mai sus, Colegiul judiciar ajunge la concluzia de a admite apelul depus de pârâtul S.R.L. „VĂLEȘCANU" și de a modifica hotărârea instanței de fond în partea încasării cuantumului penalității și a cheltuielilor de judecată legate de achitarea taxei de stat.

În conformitate cu *art. art. 385-390 Cod de procedură civilă,* Colegiul judiciar*,*

D E C I D E :

Se admite apelul declarat de pârâtul S.R.L. „VĂLEȘCANU".

Se modifică, *hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 06 iulie 2022*, pronunțată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de către ***S.R.L. „LIFESTAR-COM"*** împotriva ***S.R.L. „VĂLEȘCANU"*** cu privire la încasarea datoriei*, în partea încasării cuantumului penalităţii şi a cheltuielilor de judecată legate de achitarea taxei de stat,* prin:

- micșorarea sumei *penalității* încasate de la *123 972,30 lei* până la suma de ***12 388 (douăsprezece mii trei sute optzeci și opt)lei 09 bani,***

- micșorarea *cheltuielilor de judecată* pentru achitarea taxei de stat de *la 4 673,65 lei* până la suma de ***951 lei,***

În total, micșorând suma încasată de la *151 430,95 lei* până la ***36 124 (treizeci și șase mii una sută douăzeci și patru lei 09 bani.***

În rest, *hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 06 iulie 2022*, se menține.

Decizia este definitivă din momentul emiterii, fiind susceptibilă de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la comunicarea deciziei integrale.

Preşedintele şedinţei	*Judecător*	*Judecător*
Galina Vavrin	***Vitalie Movilă***	***Ion Dănăilă***

Copia corespunde originalului :
Preşedintele şedinţei *Galina Vavrin*